

La desigualtat de gènere i la bretxa salarial

És innegable que si comparem la situació de les dones en el mercat de treball d'ara amb la situació de fa 50 o 30 anys, ha millorat substancialment. Ara bé, d'ençà la crisi de 2008, en que l'Estat del Benestar s'ha anat desmantellant paulatinament arreu d'Europa, la situació de desigualtat en el món del treball entre homes i dones (i, no cal oblidar-ho, també en altres àmbits) no ha fet més que accentuar-se. La provisió del benestar acaba recaient, principalment, en les dones i produeix un retrocés en alguns aspectes que semblaven més que superats entre les noves generacions.

Per aquest motiu, és fonamental remarcar que no s'ha acabat amb la divisió sexual "clàssica" en aquest àmbit; això és, la divisió entre el treball productiu -d'homes, d'àmbit públic i visible- i el treball reproductiu -de dones, d'àmbit privat i invisible- que segueix produint una desigualtat sistèmica i impedeix superar la segmentació en el mercat de treball. A més, alguns indicadors assenyalen, per exemple, un retorn per part de moltes parelles joves a aquest esquema producció-reproducció, o el que és el mateix, al treball domèstic no remunerat per part de dones joves. A la vegada, però, també s'assenyala que a moltes llars l'única feina remunerada que arriba per sustentar-la, sobretot de caràcter precari i parcial, és la que realitza la dona.

No és casualitat que la precarietat sigui un terme femení. La parcialitat esta estesa sobretot entre les dones, ja que, al seguir existint aquesta divisió sexual del treball, és l'única forma de conciliar la vida laboral i familiar: un 25,2% de dones tenen treball a temps parcial envers el 8% dels homes. A això s'hi suma la bretxa salarial, de 19.3 punts de diferència, que redueix encara més els seus ingressos i, conseqüentment, redueix les prestacions d'atur, entre d'altres.

Aquesta disparitat provoca, tal i com reflexa l'informe mundial dels salaris 2014/2015 de la OIT un seguit de conseqüències com: la infravaloració del treball de la dona; la canalització de les dones cap a llocs de treball de baix valor afegit; una estructura salarial que privilegia als treballadors dels sectors on predominen els homes; una percepció social de la dona com a econòmicament dependent; i una major probabilitat de que les dones estiguin en sectors no organitzats sindicalment.

Certs indicadors, com la bretxa salarial entre homes i dones, és una situació relativament fàcil de denunciar. Però si es donen les circumstàncies exposades anteriorment, aquestes són més complicades de palesar. Requeririen d'una bona legislació, polítiques que fomentin la igualtat, accions positives tant a les empreses com a les institucions públiques i un canvi de 360 graus en la cultura empresarial. També cal remarcar que les dones segueixen ocupant un percentatge molt menor en càrrecs de representació i de responsabilitat (l'anomenat "sostre de vidre").

Tornant al treball domèstic i de cura, actualment, al voltant d'un 90% és realitzat per dones. És a partir de situacions com aquesta quan el sistema capitalista heteropatriarcal aconsegueix reproduir-se. Es desplacen determinats costos del sistema capitalista cap a l'àmbit domèstic, ampliant el treball no retribuït i acumulant treball femení al voltant del salari masculí. Aquesta estructura, vinculada al model fordista, esta pensada per al treball masculí i el temps absolut de treball, i no contempla en cap cas les realitats de les dones ni del treball domèstic i de cures, quan aquest s'ha demostrat imprescindible.

No obstant, els efectes de la desocupació són igual de nocius per les dones que per els homes, havent-hi una centralitat igual en la importància de la situació laboral: un peix que es mossega la cua, perquè a la ja mencionada precarietat femenina, hem d'afegir la major pressió competitiva que pateixen les dones, la menor possibilitat d'adquirir noves habilitats i promocionar-se (donat el doble rol jugat en producció-reproducció) i en la major possibilitat de ser acomiadades i/o assetjades en el seu lloc de treball.

Per tot això, des d'Acció Jove reclamem i vetllem:

- Per aconseguir fer un sindicat més feminista.
- Un Estat del Benestar que es faci càrrec de totes aquelles càrregues familiars i socials que normalment recauen en la figura femenina i la condicionen en la seva vida laboral.
- L'ús d'un llenguatge neutral i no sexista en totes les nostres publicacions i comunicacions.
- Perquè dins la nostra entitat no hi hagi cap discriminació per raó de gènere.
- Acabar amb certs discursos populistes fora i dins el sindicat.
- Per un empoderament de les dones de la nostra entitat en tots els àmbits, tractant d'afavorir l'ocupació de places de rellevància i trencar el "sostre de vidre".
- Perquè, en un dia no molt llunyà, puguem assegurar sous equitatius entre homes i dones, intercedint amb aquest objectiu en tots els espais i negociacions que ens siguin possibles.